

NORGES HØYESTERETT

Den 24. november 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Ringnes og Bergh i

HR-2023-2233-U, (sak nr. 23-154284STR-HRET), straffesak, anke over beslutning:

A

mot

Påtalemyndigheten

(statsadvokat Benedicte Hordnes)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

1. Saken gjelder anke over lagmannsrettens ankenektelse etter straffeprosessloven § 321 andre ledd.
 2. A, født 00.00.2001, ble 12. juni 2023 siktet for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 "Fartsgrense". Grunnlaget for siktelsen var at han hadde kjørt med en hastighet av 128 km/t i en 60-sone. A samtykket i at saken ble avgjort ved tilståelsesdom og erklærte seg skyldig i henhold til siktelsen.
 3. Hordaland tingrett avsa 20. juli 2023 tilståelsesdom med slik slutning:
 - «1. A, født 00.00.2001, dømmes for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 5, jf. skiltforskriften § 8 skiltnummer 362 "Fartsgrense" til fengsel i 27 – tjuesyv - dager.
 2. A, født 00.00.2001, taper retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 24 – tjuefire - måneder, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1 første ledd, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn mv. § 2-2 første ledd nr. 4.

Fristen regnes fra den dagen dommen er rettskraftig. Den periode førerkortet har vært beslaglagt før dommen er rettskraftig går til fradrag, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn mf. § 1-4 første ledd.

Som vilkår for gjennerverv av førerretten må han avlegge full ny førerprøve, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn mv. § 8-3 siste ledd, jf. § 8-1 første ledd.»
4. A anket bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet, straffutmålingen og tapstiden til lagmannsretten.

5. Gulating lagmannsrett traff 31. august 2023 beslutning der anken ble nektet fremmet.
6. A har anket til Høyesterett og anført at lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull, og at nektelsesbeslutningen må oppheves. Det er vist til at lagmannsretten ikke i tilstrekkelig grad har tatt stilling til om det fant sted en feilmåling da han 10. juni 2023 ble målt til en hastighet på 128 km/t. Farten kan ikke har vært så høy som 128 km/t.
7. *Påtalemyndigheten* gjør gjeldende at anken må forkastes. Lagmannsretten har gitt en grundig og forsvarlig begrunnelse som viser at tingrettens dom er undergitt en reell overprøving. Det er ingen feil ved lagmannsrettens saksbehandling.
8. *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. straffeprosessloven § 321 femte ledd.
9. Utvalget viser til at i As anke til lagmannsretten over skyldspørsmålet var det anført at det foreligger såpass mye usikkerhet omkring gjennomføringen av fartsmålingen at tingretten ikke skulle lagt domfeltes skylderkjennelse til grunn. I forlengelsen av dette ble det anført at «[d]et må forventes at retten til tross for en erkjennelse som en person gjør for å få et forhold avgjort ved tilståelsesdom prøver om alle vilkårene for domfellelse er tilstede».
10. Utvalget forstår dette slik at A gjorde gjeldende at vilkårene for å pådømme saken som tilståelsesdom ikke var oppfylt.
11. Etter straffeprosessloven § 248 første ledd bokstav a er det et vilkår at «siktete innen retten har gitt en uforbeholden tilståelse som styrkes av de øvrige opplysninger».
12. I rettsboken fra tingretten er det protokollert at siktede erklærte seg straffskyldig i henhold til siktelsen, og at han samtykket til at saken blir avgjort ved tilståelsesdom. Han forklarte at han var klar over at det var 60-sone på den aktuelle strekningen, og at han hadde «høy hastighet» da han ble stanset av politiet i forbindelse med forbikjøringen. Denne fartsangivelsen er ubestemt og åpner for et vidt spenn. Ifølge siktelsen har han kjørt i 128 km/t, men hans tilståelse er etter utvalgets syn ikke tilstrekkelig konkret til å kunne dekke en så høy fart.
13. Det er en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten i lys av anførslene i anken og siktedes tilståelse i tingretten ikke vurderte om det var grunnlag for å pådømme saken som tilståelsesdom, og om tingrettens dom måtte oppheves.
14. Lagmannsrettens beslutning må etter dette oppheves. Ankeutvalget har ikke adgang til også å oppheve tingrettens dom, jf. Rt-2012-1246 avsnitt 27.
15. Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens beslutning oppheves.

Arne Ringnes
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Espen Bergh
(sign.)